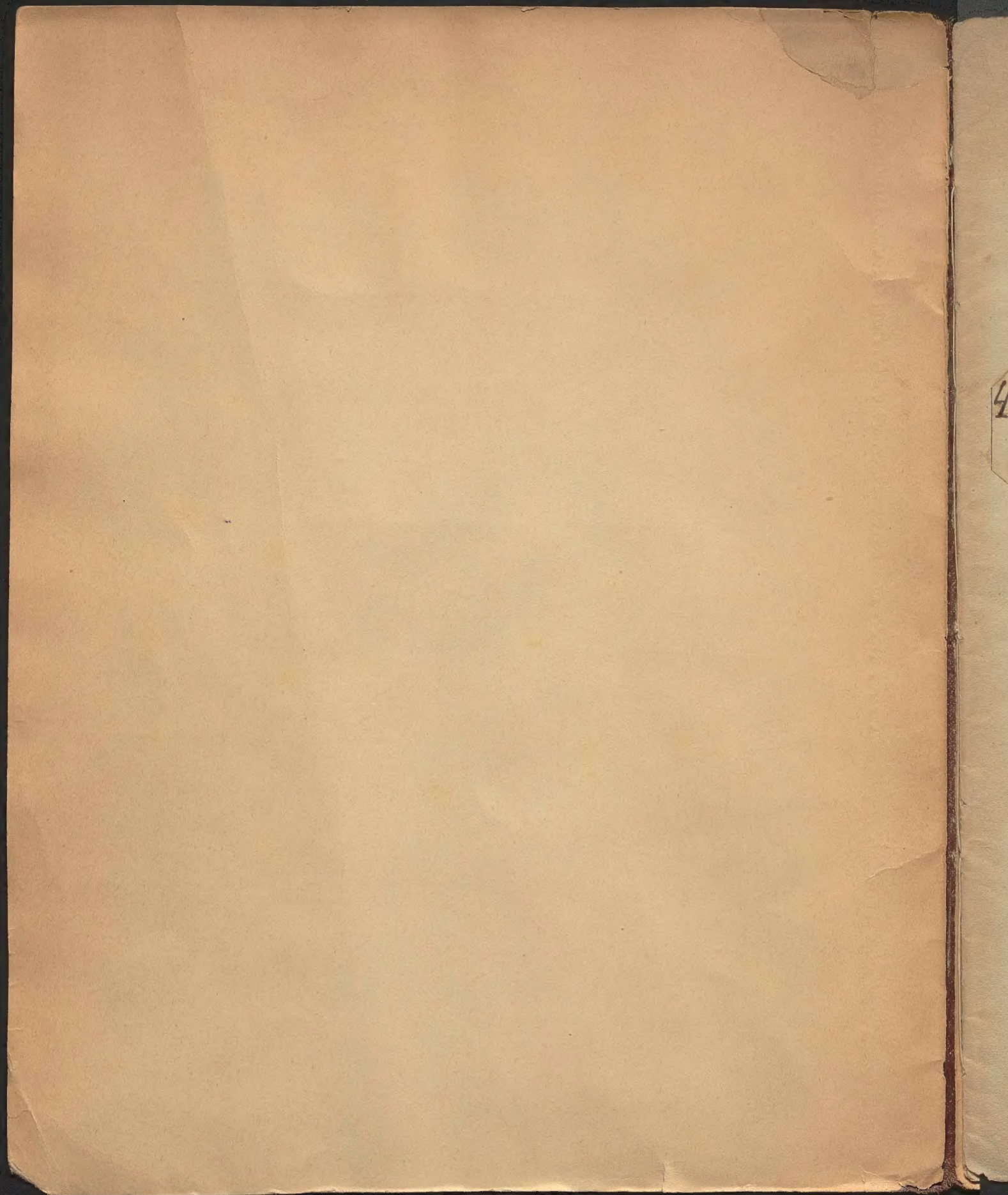

N. Inv. 4948.
II

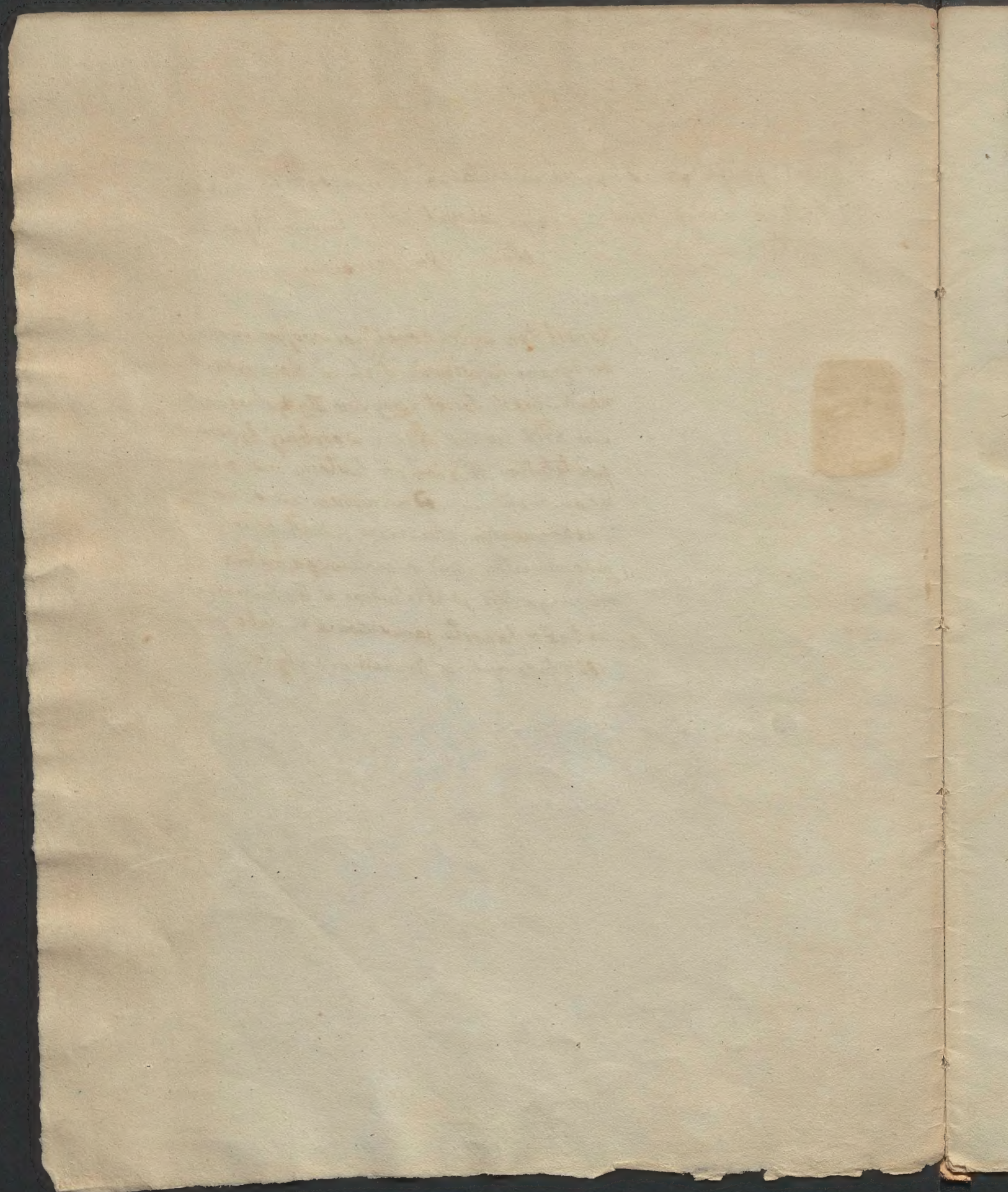

Raport Józefa Januszewicza Sekretarza Uniwersytetu Kraków.
o stanie przywilejów pergaminowych w Archiwum tegoż Uniw.
rsytetu znajdujących się, okolo r. 1789 napisany.

4948

II

Raport ten wydrukował pod swoim imieniem
Ferdynand Kojasiewicz Prof. w Rocznikach Towarz.
nauk. Krak. Rocznik nowy Tom III, Ogólnego Zbioru
Tom XVIII. Kraków 1842 i w osobnej broszurze
pod tytułem: Wiadomość historyczna o przywilejach
Akad. Krak. — z odwołaniem nie o porządku
i zakończeniu, z licznymi jednak błędami, zaświadczając
jako plagiator imię prawdziwego autora. Wymienia
on przywileje jako istniejące w Archiwum (wypisawszy
ich treść z Raportu Januszewicza) — lubo już po r.
1804 takowych w Archiwum nie było.

2

Delegowany wraz z Jmci. A. Szablem, Jmci. A. Minochim, i Jmci.
A. Krolendorniczem do przejrzenia Papierów Archiwu Szkoły
Główniej, po uczynionym między nami dyspartymencie, wiążę-
tem na siebie obowiązkiem zwerifikowania scdług Summary,
uszków dawniej spisanych, a przez Archiwiste mnie podanych
omnia Privilegia Regia, Bullas et Brevia Summorum Pon-
tificum, consensus Regios, gratias Episcoporum, gratias va-
riarum Poloniarum et personarum, Academicarum, a dopełni-
wszy co do tego punktu włożonego na mnie obowiązku, na dzisiejsz-
szej Sessji z Robot mych, mam honor zdać sprawę. W Ar-
chivum Szkoły Głównej począwszy od wieku XIV. to jest od
czasu założenia Akademii aż do wieku XVIII. inclusive, wi-
dzieć można różne tegoż Akademii nadane od Królów Przy-
wilecie, nadto znajdując się w temże Archiwum trzy Przywilecie
wieku XIII iako widzieć można w Summaryszach; lecz że
te wydane przez Sp. Adm. Bularniego Jmci. A. Marzenowi,
a przez Jmci. A. Marzena Jmci. Pu. Piłtkowskiemu prezente-
mu Plenipotentowi Szkoły Głównej, dotąd ieszce do Archi-
vum nie są oddane; przeto iakie te przywilecie w sobie zawie-
raia Punkta, na dzisiejszej Sessji uwiadomić nie mogę.
Co się zaś tyczy Przywileciów wieku XIV. z tych najpiętnoszy jest

iest Kazimierza Wielkiego, Szkole powszechna, w wszystkich wol-
 nych Umiejętności w Krakowie Stolecznem Królestwa i Mieście.
 w Roku 1364. w sam dzień Zielonych Świątek zakładającego.
 W tym Przywileju znajdują się następujące Punkta: Zako-
 nie Akademii = Przyrzeczenie zabezpieczenia wszelkich Swob-
 ód onężej, i porównanie tej co do Przywilejów z Akademią
 Bononiską i Padewską = Uwolnienie uczących się na na-
 uki do tejże Akademii od wszystkich Cel = Przyrzeczenie
 nagrody Osobom Szkolnym ztupionym przez poddanych
 Królewskich, a upomnienia się tylko nagrody u sąsiadów
 w przypadku ztupienia onężej przez obcych = Wprowa-
 dzenie Nauki Prawa, Lekarskiej, i Umiejętności Nauk Wy-
 zwolonych = Otaxowanie, i naznaczenie mieszkania przy-
 zwolonego Doktorom, Mistrzom, Pisarzom, Osobom szkolnym,
 Księgarzom i Bidellom. = Ustanowienie Rektora, i nadanie
 mu mocy Sądowniczej, nad osobami Jego Jurysdykcji podle-
 głymi w sprawach Cywilnych mniejszych, z wyznaczeniem
 na wywołujących do nie przyzwolonego sądu, kary pieniężnej
 co do Skarbu szkolnego należnej. = ~~Na~~ Naznaczenie w sprawach
 Kryminalnych większych dla Osób Akademickich, Ducho-
 wnych Sądu Duchownego, dla Osób Świeckich Sądu Królew-
 skiego, które te osoby Świeckie, nie według Praw Kra-
 jowych, ale według Praw od Króla danyh sążone być
 mają. = Zabronienie chwytania osób wykraczających bez
 pozwolenia Rektora. Nakazanie Miastom wypuszczenia
 osób Szkolnych przez Rektora z Akademii rugowanych
 i dania im pomocy w postroeniu burzujących się. = U-
 stanowienie płacy Nauczycielom i Rektorowi, i lokowa-

nie oneyże na Szybach solnych Wielickich. = Ustanowienie
Kampswora. = Rozporządzenie względem wyboru Nauczycielów.
= Użyczenie władzy Kancelarzowi KOLON. potwierdzenia
Examinów. = Nakazanie Biskupom Krakowskiemu utrzymy-
wania w Krakowie Officyata dla praktyki uczących się.
Znajdują się także w Archiwum Submisya i Magistratów
i przysięgłych Stolecznego Miasta Krakowa na Erekcya
Szkoły powszechniej Akademii Krakowskiej, przez którą w
spomnieni Padni, Ławnicy i Przysięgli Miasta Kra-
kowa Przywilej Karimierza i inne Ustawy wiernie dotry-
mać obiecują. = Drugi Przywilej wieku XIV. jest Wła-
dystawa Jagiełły którym on w roku 1393 sprzedanie dwóch
Scian murowanych na Ulicy Świętej Anny leżących Fox-
manowi Żydowi przez i Matgorzate po Stefanie nazwa-
nym Pancierz pozostała Wdowie approbuie. = Trzeci tegoż
Władystawa Jagiełły w roku 1399 dany Mikolajowi Bo-
chni i Mieszczaninowi Krakowskiemu Kupnikowi Wie-
lickiemu i Bocheńskiemu na otwarcie swym nakładem
Szyby solnej w Bochni i posiadanie oneyże wieczystemi
czasami. = Czwarty na koniec wieku XIV Przywilej jest wspo-
mnionego iur. nieraz Władystawa Jagiełły którym on szko-
łę powszechną przez Karimierza w Krakowie założoną
tamże w dom swój Królewski na Ulicy Świętej Anny
leżący roku 1406 wprowadza, i wszystkie Przywileje po-
twierdza. = Punkta przywileju tego są następujące: = Pono-
wienie Erekcji Karimierza potwierdzonej od Urbana V i
Bonifacego IX. = Przyrzeczenie Akademii dochowania
wszystkich niżej wyrażonych swobód. = Uwolnienie wszy-
stkich przyjeżdżających na nauki, i odierżdziących od Cel-
i optacenia Wiktriatów, od wprowadzających iednak te

4.
wiktualy przysięgi lub świadectwa Rektora domagać
się można. Przypreczenie starania o wroćenie rzeczy w dro-
dze zabranych. = Ustanowienie Rektora, i poddanie mu Osób
Akademii. = Udzielenie Rektorowi w Sprawach Cywilnych
Kryminalnych mniejszych nad osobami Tego Jurisdikcyi
podległemi mocy Sądowniczej. = Zabronienie pociągania Osób
Szkolnych Akademii Krakowskiej do Sądów Duchownych
lub Świeckich, wolności iednak Appellacyi w przypadku nie-
sprawiedliwego Dekretu Rektora do Konsyliarzów Akade-
mii pozwolona. = Poddanie w Sprawach Kryminalnych wię-
kszych Osób Akademickich Duchownych Sodom Ducho-
wonym, Świeckich, Sodom Królewskiem, w których to Sądach
Królewskich, nie podług Statutów Królestwa, ale podług
Praw danyh od Króla sądzić być maia. = Zabronienie
chwytania Osób szkolnych bez wiedzy Rektora. = Nakaza-
nie Miastom wypędzenia z miast Osób przez Rektora ru-
gowanych, i dania mu pomocy w proskromieniu buntujących
się. = Narnaczenie Kary na łamiących niniejsze Przywi-
lecie. Nadanie mocy Kancelarzowi honornemu potwierdzenia
Examinów. = Ustanowienie Kampsora. = Potwierdzenie Sta-
tutów przez Doktoryi Mistrze, mających być uchwalonych.
Nadanie Domu na mieszkanie i schadzki uchronę, uczy-
nienie go wolnym od wszelkiej optacki i porównanie w
swobodach i Sprawach z Kościołami. = Zapisanie Sta Grywien
dla Nauczycielow na Cle Krakowskim, a zaniedbujących Cel-
ników przed Starostą oskarżać nakazuje, a wreszcie do kar
Kościołnych przystąpić pozwala. = Narnaczenie Bisku-
pa Krakowskiego konserwatorem Przywilejów Akademii,
którem wraz z Rektorem płace Nauczycielom rozdarować po-
winien. = Zakład następców o dochowanie Przywilejów.

Zanim przystąpię do Przywileiów Wieków XV w przedo-
Bullach Papieskich w Wiekach XIV. in favorem Akademii
wyszłych wiadomie; z tych pierwsza jest Urbana V w ro-
ku 1364. Szkole poloszechna do Kazimierza Włochako-
wie założona potwierdzająca; Bulla ta następujące zawie-
ra Punkta: Potwierdzenie ustanowionej w Krakowie Akade-
mii; Nadanie Biskupom Krakowskim mocy Doktorowania.
= Użyczenie Przywileju osobom w Krakowie Doktorowanym
uczenia w szerokie. = W tymże samym Roku 1364 wyszło Bre-
ve Urbana V do Kazimierza Włochakowi założenia Akade-
mii Krakowskiej, w którym znajduje się treść Przywileju
i Submisji Magistratu Stolecznego Miasta Krakowa. =
Potwierdzenie Erekcji i użyczenie swobód = Nakazanie Bis-
kupom, lub ich Namieśnikom aprobowania Examinów i przy-
puszczenia do Stopni Doktorских. = Prośba do Króla, aby u-
życzone swobody wiernie zachował, a w potrzebie nowych uży-
czył. = Wyłączenie Handlarza Koronnego od aprobowania Ex-
aminów i użyczenie tej władzy Biskupom Krakowskim.
W Bulli Bonifacego IX w roku 1397 wyszłej, Szkole po-
wszechna, wszystkich godziwych umiejętności w Krakowie
Stolecznym Mieście Królestwa aprobowającej, i uczenia Te-
ologii prozwalającej, następujące znajdują się punkta: =
Pozwolenie dawania Teologii i w niej ćwiczących na Baka-
lary, Mistrze i Doktory kreowania. = Porównanie co do Przy-
wileiów osób tym sposobem kreowanych z Doktorami Pa-
ryskimi.

Przywileje Wieków XV w Archivum znajdujące się są Wła-
dystawa Jagelły, Kazimierza Jagellończyka, i Jana Elbry-
chta. Co się tyczy Przywileiów Władystawa Jagelły, naj-
pierwszy w Wiekach XV Króla tego Przywilej jest roku 1401.

6.
którym trzy Kanclerstwa Wielkopolskie, Łeczyckie, Sie-
radzkie, oraz wszystkie Kanonie i Prebendy S. Floryana
wyjawszy Kustodya i Probostwo z Prawem prezentowania
Akademii Krakowskiej nadać, z tem ostrzeżeniem ażeby
do nadanych Benefycjów dawniej pracujący pierwszemi
byli, biorący też Benefycya, aby Królom dziękowali, i po
dostąpieniu onych, aby tak i tak przedtem uczyli. = Ostrze-
żenie, nadto w tem przywileju, iż chociażby się Intra ta Aka-
demii wzniosła więcej iak do 100 grzywien, nie atoli Szko-
ła Powszechna do skarbu Królewskiego ptacić nie ma. =
W tej materji dwa w Archiwum znajdowały się przywi-
leje: ieden dany w Krakowie mający rok wyrażony, dru-
gi w Nowym Mieście Korczynie bez roku, pierwszy ma być
u Jmci Pa. Prądkorskiego, drugi w Archiwum złożony wi-
działem. Drugi w kmie Micku Władysława Jagelly przywi-
leję jest, którym On w roku 1418 ustępuje Akademii Kra-
kowskiej i Opatowi Mogilskiemu Prawa prezentowania
na Probostwo S. Anny. Trzeci roku 1425 nadający Szko-
le Powszechney Królestwa, Prawo prezentowania na Kusto-
dya S. Floryana z włożeniem obowiązku na Kustosza w-
czenia w Akademię i modlenia się za Brata i Matronkę
Królewską. Czwarty Roku 1463 approbujący sprzedanie przez
Jana de Przeszów Proboszcza S. Michała i Kan: Krakow-
skiego niektórych Domów okolo S. Maryi Magdaleny,
na Ulicy Grodzkiej leżących, gdzie teraz jest Collegium
Juridyczne. Piąty na koniec tego Króla Przywilej, jest kto-
rym On Wice Wogerce, a teraz Wogerce de Jure Polonico
in Jus Theotonicum transfert. =
Zanim przystąpię do Przywilejów Kazimierza Jagelon-

czyha; wprzód o Bullach Wiek XV związek z Przywi-
leiami Władysława Jagetty mającemi mówić być: Naj-
pierwsza z tych jest Jana XXIII° w roku 1410. wydana, Przy-
wilej Władysława Jagetty potwierdzająca, i Domowi
Królewskiemu, o którego Akademia Szkoły Powszech-
ney przez tegoż Króla roku 1400 jest wprowadzona, bez-
pieczeństwo gościom służące nadająca, a oraz przyta-
czenie niektórych Beneficyj gościu Kolegiaty S^z
Floryana potwierdzająca; w tej Bulli wyrażone najprzód
są co do słowa. Przywileje Władysława w r. 1400, i r. 1401. i
potwierdzenie onychże. Druga tegoż Jana XXIII° w tymże
samym roku co i pierwsza wydana, Dziekanów Gnieźnie-
ńskiego, Krakowskiego i Wrocławskiego za Konserwatorów
Akademii ustanawiająca, następujące w sobie zawierająca
punkta: najprzód ustanowienie konserwatorów, dając im
moc sądzenia wszystkich krzywdzicieli Akademii, po-
mimo wszelkie wyzicie = Ułożenie obowiązku czynienia spra-
wiedliwości z pokrzywdzających = Nadanie władzy prostra-
niania takich krzywdzicieli karami kościelnymi
i użyciem nawet władzy świeckiej. = Uchylenie wszelkich
Bull, task Apostolskich, moc konserwatorów w tej mie-
rze ściągających. = Nadanie mocy konserwatorom kończe-
nia Sprawy przez innych zastrzeż. =

Piotr Myx. Biskup Krakowski za przyzwoleniem
Kapituły Krakow. dwie katedralne Kanonie i inne nie-
które Beneficya jako to: Kaplice, S^z Maryi i Magdaleny, i
S^z Wojciecha w Krakowie, ludziei Kościół Farny w Lubo-
rzycy, Szkole powszechney Akademii Krakowskiej, nadat-
na zawsze, i na wieczne czasy w r. 1404 z obowiązkiem, aby
Mistrz lub Doktor one biorący w czasie spoczynku szkolne-
go postarał się o Namiestnika. Z tego powodu Jan XXIII° w

1410 wydał Bulle nadanie Biskupa Krak. approbująca
w której takowe anaydują się punkta: Potwierdzenie nada-
nia Kanonii, Prebend i Kościoła farnego w Luborzycy. = Obol-
wiazek aby mający obiać takowe Beneficya prezentowani
byli Biskupowi Krak. i od niego instytucowani. = Wstano-
wienie podziału Dochodów z tych Beneficyów i obwieszczenie,
iż żadne Bulle i Łaski Papieskie, do rzeczonych Bene-
ficyów prawa obiać nie mogą. = Wtoreni obowiązku ucze-
nia na obeymujących te Beneficya. = czwarta wieku XV. Bul-
la jest Marcina V. która on nadanie dwóch Kanonij Krak.
i innych Beneficyów przez Piotra Wyż. Biskupa Krak.
uczynione, a przez Jana XXIII dawniej potwierdzone, na-
zadanie Władysława Jagetty na nowo potwierdza. = W tej
Bulli dana jest naypierzód moc Biskupowi Krak. appro-
bowani i uczynienia ważnym, nadanie Kanonij, Prebend
i Kościoła Luborzyckiego. = Rozdanie tych Beneficyów,
podział ich dochodów urządzony. = Osoby zgromadzenia
instytuować i w posessya rzeczonych Beneficyów wpro-
wadzać rozkazano. Obeymującymu nawyżnaczonych częścią
(Dochodów przestać zaliczono. = Wszystkie Papieskie Pis-
ma, przywileje Łaski precione za nieważne uznano. = O-
strzeżono nakoniec, ażeby w tem wszystkim żadnego sfa-
lszu przekupstwa lub podeyscia nie było. Wyciecz Jan
strzebić Biskup Krak. powaga Apostolska i Marcina V
umocowany, stosownie do Bulle tegoż Marcina V nadanie
Kanonij, Prebend i Kościoła Luborzyckiego approbujący uczy-
nił rozporządzenie. = W tem rozporządzeniu umieścił naypier-
sz co do słowa Bulle Marcina V w roku 1418 wyszła, ważnym
uczynił powaga Apostolska nadanie dwóch Kano-
nij, Prebend, Kaplic, i Kościoła Luborzyckiego, Obeymu-
jącemu Kanonię pro Zbigniewie, Działyńcy i Karmie =

wa i Monina, resztę procy Dżisiciny na Wikoryu-
sza Akademii naznaczyt. = Ostrzeżt że domieszczony
na Kanonii po Zbigniewie powinien być Doktor lub
Licenajat Dekretom, uczyć i mieszkać zawsze w Krako-
wie. = Biorącemu Kanonici po Janie Safrancu dał
Dżisiciny z Lethonier i Trimuntowa, i ostrzeżt że ten
powinien być Mistrz Licenajat lub Bakalarz Teologii
i równie uczyć i mieszkać zawsze w Krakowie. Doktoro-
wi lub Licenajatom Dekretom umiłowemu po Polsku, ma-
jącemu być dopuszczonym do Kościoła Luborzyckiego
z obowiazkiem iak wyżej, nadał Dżisiciny z Luborzycy
z Folwarkiem i Dżisicynami, Dżisiciny zaś Kaszuby-
towa, Pietrzejowic, i Maciejowa, i Julechowa Akademii
przytaczyt. = Doktor lub Mistrz biorący lepsze Benefi-
cyum z podleyszego ustąpić powinien. Kaplice Szt. Ma-
gdaleny i Naucecielom Prawa, Prebende Szt. Wojciecha, Mi-
strzom, wyzwołonych nauk nadał. = Rząd zupełny Akka-
demii Rektorowi i brzem Dziekanom poruczył, w przy-
pasku ich Niezgody uciec się do Biskupa Krak. na-
kazał i jego wyrok wykonać pod karą klątwy. = Docho-
dy Skrzynki podzielił, aby Akademia 20 Grzywien z
Kościoła Luborzyckiego braciemu i Nauczycielowi Prawa
płaciła nakazał. = Dalecł do których z Prawa należy,
aby w szesciu dniach po zanieściu zadania prezento-
wanego do Akademii wprowadzowali na Kanonie, toż i
względem Beneficyjow w Bulli wyrażonych. Ostrzeżt na-
stępce i Kapitułę, by nie nawiązkowanie Prezentowa-
go do Akademii stanowić wazgli się, nie waznym to, co
by tak stanowili ogłaszając. = Zabronił wszelkiego przes-
zkadzania Osobom prezentowanym pod karą na prze-
szkadzających, klątwy suspensy na kapitułę, a na karcie.

10.

Interdictu. = Też sama kara Interdyktu. Suspensy, i kłatwy na Biskupa upornie, perzesa kłózącego ogłosił. =
Pod kara kłatwy zalecił wszystkim Duchownym i świec.,
kim intymowanie następcom swoim niniejszego Dekre-
tu. = Nr. 1429 wysłał wspomnianego już niżej Karci-
na V Bulla, która On Epata Mogińskiego, Dziekanów
Gnieźnieńskiego i Wrocławskiego za Konserwatorów Aka-
demii ustanawia. W tej Bulli znajduje się na przód powód
i zamiar wydania onęgie, rozdzielenie władzy Konserwatorom
wyżej wymienionym, przeciwko wszystkim takim wyłączenym,
iako nie wyłączonym z pod Ich Jurysdykcji. = Ogłoszenie za
nie ważne wszelkie Bulle mocy Konserwatorów przeci-
wne. =

Aże z raportu tego pokazało się, iż trzy Przywileje Wiku
XIII czwartego wieku XV Władysława Jagetty, którym trzy Kan-
clerstwa i Kanonie S. Floryana Akademii Krakow-
skiej inkorporuje, z Archivum Szkoły Głównej za Re-
wersem, dotąd do tego, Archivum nie są wrócone; zaleca
się przeto Archiwisui, ażeby one odebrał, powtórnie ażeby
potem przywileje nie w Originatach ale w kopiach pod pie-
częcią Szkoły Głównej wydawał, potrzebie ażeby Przywi-
leje i Bulle tyjące się Praw Akademii których dotąd
kopii nie ma, przekopiował. =

Następnie teraz Przywileje Kazimierza Jagiellończyka;
a te są: Pierwszy z 1448 którym on Wies Trąbnowice w
Nowowodzie Krak. Powie: Proszowskiem darząc de Jure Po-
lorico in Jus Theutonicum transfert = Drugi z 1450 da-
ny Mikołajowi de Lapoliche, Plebanowi Proszowskiemu,
którym nadać mu wolność wystawienia siedmiu karozm.

i umiarkowania tylnych karczmarsów w Mieście Praszowicach
cum solutione censuum Terragii. = Trzeci r 1456 w którym
Przywileje Królów swych poprzedników Akademii na-
dane ponawia i potwierdza; Punkta Przywileju tego
są następujące: = Potwierdzenie Przywilejów wszystkich
swoich poprzedników swych Obywalelem a osobliwie Akade-
mii Kraków nadanych. = Przyrzeczenie zachowania onych
że zupełnie i stale. = Czwarty r 1456. którym Bursie
Jeruzalem Centum Marcas, pro 4000 florenos: Auri ve-
ri et Hungarię na Mieście Bochni i prowentach wszy-
stkich nadawa i zapisuie. = Piąty r 1462 którym 50
Marcas pro summa 2000 flo. puri Auri pro augmento
Studii generalis Cracov. na Łupach Bocheńskich i Wie-
lickich zapisuie. = Szósty r 1473 approbujący Łupno Ka-
mienicy Warchołowska nazwanej na Ulicy Grodzkiej le-
żącej na Burse Kanoników. = Siódmy r 1472 dany
Maciejowi de Sanspów i Stanisławowi de Ławada Pro-
fróm Teologii, quo mediante 10. Marc: a summa 300 flo.
na domach piekarzów Stradomskich i Ich Łaskach
zapisuie. = Ósmy 1474 którym Król 2 Marc: pro quolibet
quartuali anni a summa 435 fl. Szpitalowi S^z Wa-
lentego na Łupach Wielickich i Bocheńskich zapisu-
ie. = Ostatni nakoniec wieku tego Przywilej jest Jana
Ulbrachta r 1497 którym Król ten Prawo przenoszenia
na Kanonia Katedr. Przemyśla, Akademii Kraków na-
wieczne prawa nadaie. = Stosowna do tego Przywileju zma-
nuie się w Archivum inkorporacya Kanonii Katedr. Prze-
myskiej przez Macieja Biskupa Przemyńskiego w 1506.
uczyniona. Teraz następuje Przywileje wieku XVI, lecz
zanim o nich Raport uczynię, w przed o pozostałych ie =

szcze Bullach wieku XV uwiadamia: Pierwsza z tych jest
 Piłwa II. Nadanie Prawa prezentowania Akademii do
 Kościoła S. Mikotaia przez Tomasza Biskupa Krak.
 i Konwent Syniecki r 1462 potwierdzająca. Punkta Bul.
 li tej są następujące: Powoó i zamiar Bulli. = Nakaza-
 nie Inkorporowania Probostwa Akademii. = Kassa cyar
 Konstytucji i Bull tej inkorporacji przeciwnych. = C.
 statnia wieku XV Bulla jest Sixtusa IV która w 1478.
 Erekcya Collegii Minoris Artistar. potwierdza. -
 Przywileje Wiekui XVI są Alexandra, Zygmunta I^z, Zygmun-
 ta Augusta, Henryka Walezego, Stefana Batorego, i Zy-
 gmunta Trzeciego. A. najprzoc co do Przywilejów Alexan-
 dra: Pierwszy Króla tego Przywilej jest r 1502. którym on
 wszystkie Przywileje Przechow swoich Akademii pol-
 zwolone potwierdza, a mianowicie: wolność wozenia wszel-
 kiego gatunku Likworów, i drewn, bez wszelkiej opłaty,
 po wszystkich miejscach Królestwa nadać. - Drugi Kró-
 la tego Przywilej jest r 1504, którym on Prawo prezen-
 towania na kanonię Katei Przemyskiej Akademii
 Krakowskiej od Jana Elbrachta nadane potwierdza. -
 Trzeci r 1504 dany Mikotaiovi de Czepel z Poznania
 Proboszczowi Wrocławskiemu Dzieźlicowi Wsi Lidzina,
 którym Przywilej od Władystawa Króla Polskiego stre-
 nuo Gnevesio super libertatione fori et angariar. atque
 stationum regalium potwierdza. - Przywileje Zygmun-
 ta I^z są następujące: Pierwszy r 1508 którym Censum
 12 Mar. pro summa 400 flo. na Łupach Wielkich i
 Bocheniskich, Rektorowi, Doktorom, i Mistrzom. aka-
 demii Krakow. naznacza. Drugi r 1510, którym studentom

Węgrzynom w Szkole powszechniej Krak: uczącym się 10
beczek soli na Łupach Wileckich wicernemi crasy zapisi-
sue. Trzecie 1511 roku dany Maciejowi de Miechów Me-
dycyzny Doktorowi Kanon: Katedr: Krak:, którym Przywi-
lecy Władysława Dziada swego super Jure Theutonico
et aliis immunitatibus Wsi Podsolice zwanej odmawia-
potwierdza. = czwarto R. 1524 którym mostowego we Wsi
Boszcryn, od każdego wozu towarami natobowanego po
2 denary wybierać pozwala. = Piąty r. 1535. którym Król
ten. Prof. Sorów. Akademii Krak: aktualnie pracujących
a rodziców nieszlacheckiej kondycji spłodzonych do pre-
rogatyw szlachectwa przypuszcza i nabywania Dobrzem-
skich pozwala. Punkta Przywileju tego są następujące:
Przypuszczenie Profesorów aktualnie pracujących do Pre-
rogatyw szlachectwa i użnanie za sposobnych do piastowa-
nia godności i urzędów świeżkich i duchownych, tak w
Senatorskim iak i w Rycerskim stanie. = Rozciągnię-
nie Przywileju tego, i do prawego potomstwa tych którzy
by ciągle przez 20 lat w Akademii pracowali. = Obowią-
zanie do odbywania a Posesysji w rząp. szlachty służby
woiennej, jeżeli by lekcy nie czekali. = Ostrzeżenie iż ni-
miejczy Przywilej w niczem Przywilejem od Przekorów
Zygmunta 13 Akademii nadanym uwolczyć nie ma. = Przy-
wilecie za Sukcesorów swoich, iż oni Przywilej ten we
wszystkich punktach dochowają. = Koństy Króla tego Przy-
wilej r 1518 którym Census Annui redemptionalem
20 Mar: a summa 10,000 flo: pro erigendo altari Mini-
sterii Sancti Erasmi Episcopi et Martiris, a nadaniem Pra-
wa Prezentowania Collegio Majori Artistar: zapisuje.
Siódmy r 1540 którym miejsce bagniste w Przemykowie
przy Drodze Plebańskim leżące, Plebanowi Przemykowskie.

mu nadać. Osmu r. 1542. którym z Dekreta Królewskie
 między Mikolejem Saurckiem częściami Klian Dzierż-
 cem i Woyciechem Proboszczem Przemykowskim o odda-
 nie Sadzawki Plebańskiej i części gruntu za pastw. po-
 twierdza. Dziewiąty r. 1543. którym dwa ogródki przy
 domu Plebańskim z Podworcami Kościołowi Przemy-
 kowskiemu nadać. = Dziesiąty r. 1546. w którym Sa-
 dzawki Dwojskiej z Przemykowskiej ductu Wody ka-
 natem podziemnym do Sadzawki Plebańskiej pozwala.
 Jedynasty i ostatni Zygmunta I przywilej, którym
 za łaskę Pańską Plebańską, przez Starostę Brzeszuckie-
 go na użytek Miasta wrzucił, inną przy Plebańskiej
 Sadzawce leżącą na wieczne czasy nadać. Przywilej
 Zygmunta Augusta za następujące: Pierwszy r. 1549.
 którym przywilej Kazimierza Jagellończyka na łaskę
 i pastwiska Kościołowi Przemykowskiemu dany po-
 twierdza. = Przywilej Kazimierza Jagellończyka między
 Przywilejami nie wziętym chybać przy Papieżach
 do Beneficjum Przemykowskiego należących znowo-
 wał się, o czem wiedzieć będzie można, jak Ichmę, wraz
 ze mną do Archiwum delegowani, Raporta swe oddawac
 będą. Drugi Zygmunta Augusta Przywilej w kopii
 żyłto, a to nie legalizowanej znajduje się, którym trzy Be-
 neficja, Proszowskie, Przemykowskie i Korczyńskie z ka-
 dem in korporacji, a leciwszy Biskupowi Krak. exdignizya
 Prowentor między Plebanami i Profesorami. Trzeci ro-
 ku 1550. którym uгада między Plebanem Korczyńskim
 i Kapitułą S. Florjana o dziesięcinę snopową zastę-
 potwierdza. Czwarty r. 1559. w sam dzień Nawrócenia S.
 Pawła dany w Piotrkowie Collegio Universitatis Craco-
 wic względem prawa prezentowania i Inkorporacji.

Probostwa S. Floryana, i ten ma być w P^{re}zbiterium
skiego. = Piąty r. 1556. którym wszystkie zapisy, nakle-
nych kołwisk, łazie Dobrach przez Stanisława Borke
i Jego Ekskutorów, bez pozwolenia nawet Krakowskiego u-
czynione, byleby 8000. nie przenosiły potwierdza. = Piąty
r. 1559 dnia 3. Maja którym na drugą Kanonia Janko
Przemyska, Prawo prezentowania nadzw. = Siódmy r. 1559.
Feria 2. infra Octavas, Corporis Christi, którym w Pięci-
cnych do Probostwa S. Floryana, należących wybić po-
zwala. = Ósmy r. 1566. którym towienia ryb w rejonie Prze-
myskim Csetniszko nazwanym Proboszczowi Przemys-
kowskiemu, pozwala. = Dziewiąty Zygmunt Augusta
Przywilej jest r. 1570, którym wszystkie Przywileje od
Przodków swoich. Akademii Krak. pozwolone potwierdza, i
niektóre Artykuły w tychże Przywilejach zawarte objaś-
nia. Punkta zaś Przywileju tegoż są następujące: Po-
wod i zamiar onego. Potwierdzenie Statutów Universita-
tis, albo już uchwalonych, albo uchwalic się mających. =
Wzicie Rektora i innych Kolegów pod dwa protekcya-
i wyzwanie. Tu saluum conductum przeciwko przemocy
buntujących się Studentów, i nakazanie Urzędowi Grodz-
kiemu, i Magistratom Krakowskiemu, Kazimierskiemu, i
Kleparzkiemu, dania pomocy. Rektorowi, przeciw gwał-
cącym toż saluum conductum. = Objasnienie Jurisdyk-
cji. Rektorskiej i przepisanie dróg Appellacyi. = obja-
śnienie Artykułu Przywileju Kazimierza W^z o niewywo-
ływanie w sprawach cywilnych Osob. Jurisdykcyi Rektor-
skiej podległych do nieprzyzwoitego sądu, takoweż ob-
jaśnienie, w sprawach Sędziowi Królewskiemu należących.
Zalecenie Rektorom i innym, pilnej baczności, ażeby
gdy który z członków Akademii na gorącym uczynku

schwyłtany, i na wyznaczone miejsce prowadzony będzie, Stude-
 denci buntów nie wszczynali, a gdyby wszczętych tumultów po-
 skromić nie mógł, Magistratowi dać znać powinien. = Obiasnie-
 nie Artyków o nicemaniu, bez wiedzy Rektora Osób Jurysdyk-
 cyi tego podległych. Ponowienie nakazu wypędzenia Miast
 Osób z Akademii eksklucowanych. Uchylenie Przywileju Ka-
 zimierza W³ co do punktu oznaczającego mieszkanie Do-
 ktorom, i Metrykom, Pisarzom, Osobom Szkołowym, Księgarzom
 i Bidellom, i nakaz Obywatelom Wroclawskim, Kazimier-
 skim, i Kilepańskim, ażeby takowym Osobom mieszkaić w
 domach swoich ^{nie} dozwolali. = Zalecenie Profesorom przykła-
 dniego życia i opisanie czasu w którym uczyć powinni, u-
 chylając wszystkie co do tego punktu konkluzye Akade-
 mii. = Zalecenie, ażeby żaden student w Bursach, Szkołach
 kolegiach mieszkaić nie wazył się, do póki-by w przecią-
 gu tygodnia w Metryce wpisany nie był, i przypięgi nara-
 chowanie Statutów, nie wykonał, wszyscy zaś w Metryce
 wpisani przyzwolicie bez bronii jednak nosić się mają,
 a gdyby po wpisaniu obowiązkom studenckim zadość
 nie czynili, na pominięciu kary, na koniec eksklucowani
 powinni. Ostatni Zygmunt Augusta Przywilej jest, któ-
 rym on prawo prezentowania na Beneficjum Premy
 kości dawno nadane potwierdza. = Henryka Walezy-
 nusa, ieden tylko jest Przywilej, r 1574. którym Prawo
 prezentowania, i Inkorporacji Probostwa Sz. Floryana
 Akademii nadane potwierdza. Wlepie samej materii jest
 przywilej Stefana Batoryego r 1578 Akademii dany. Co
 się tycze Zygmunta III Przywilejów dwa. Ten w Ar-
 chiwum znajduje się. = Pierwszy r 1590 którym powaga-
 caley Rplitey Jus Patronatus na Probostwo Sz. Florya-
 na potwierdza. Drugi r 1596 którym szynku wszelkiego
 Piwa, wyiazosz Wroclawskie, w Kamienicy Logika na-

*Jedna tylko w rękopisie tym, in favorem Akademii wyszła.
Bulla za Leona X u roku 1513 qua mediante Celo Col-
legii Minoris Collegiatus ab Investitura Soci Ordinarii
eximit et fustodi. S. Floriani ad investiendum commissos
approbat, et similes commissionis in Decanum S. Floria-
ni factas mentionem facit, tum alia totam Universitatem
concernentia, ut pote verum post intestatos Academicos,
dispositionem ad Rectorem et Universitatem pertinere debe-
re, confirmat et decernit.* (Osiżtycie Przywilejów Wiek
XVII dwa tylko w Archiwum Szkoły Głównej znajdują
się. Jeden w kopii i to nielegalizowanej Jana Karłowie-
cza r. 1609 którym domy mieszkalne Doktorów i Medycyny
do Akademii należących od wszelkich opłat zwalnia.
Drugi Jana Sobieskiego, którym dwanaście bezek soli
księżstwu S. Krzyża na kleparzu zapisuje. W tym Wie-
ku wyszło Breve Pawła V. którym rozpuszczono Przywi-
leje, przez którychkolwiek Papieżów i Królów Polskich
Akademii nadane potwierdza. Drugi Urbana VIII³
Wskazywało się w tym czasie, że uczelnia akademicka miała być uszczegółowiona, o czem na kartach 178 i 179.
XVIII przy Przywileju oo. Augusta II in rem Akademii wy-
szły. Pierwszy r. 1700 którym August II³ Prawo przezo-
owania na Beneficjum Nowomicyskie, Strużyckie, Bo-
gućkie, Łęgowskie, Kargoskie Rectori Magnifico, et du-
obus Senioribus Patribus uni Collegii Juridici nadał.
Drugi r. 1710, lecz tylko w kopii legalizowanej którym
Przywilej Zygmunta na Mostowe w Bienięrzach wydany
potwierdza. Trzeci nakoniec i ostatni Augusta II. Przywi-
lej, ale tylko w kopii legalizowanej jest, którym Beneficjum

Wielkie z obowiązkiem utrzymywania dwóch Lingwistów
inkorporuje Akademii Krakowskiej. Co się tyczy Consen-
sus Regios te wszystkie podług podanego mi Summaryszu
analektem, prócz dwóch na Zapisy w Kordonie służące,
które mają się znajdować u J. P. Habowskiego przeszłego
Plenipotenta Akademii. Co do różnych nadan, prócz
Osoby Akademickie i Osoby różnych Familij, Polskich, te
także podług podanego Summaryszu z analaktem, prócz E-
rekcji Kolonii Akademickiej, która ma być. Rewersem
wydanej prócz kopii approbationis na zapis dwad. Mar-
car. pro quadrigentis Marcis na fathach Przemysłowych
prócz zapisu 500 Złp. oo summy 10000 na Wsi Rudniki
zwaney.

Pierwsza z konstytucji potwierdzających Akademię przywile-
je jest roku 1613 Volumine 3 folio 176 Titulo Akademii,
prócz której Akademię Krak. Privilegia, et ornamenta
approbantur. Druga r 1633 Vol 3. fol. 798. Titt. Akademii,
w której jest wzmianka o inserowaniu Przywilejów Aka-
demii. A Teodor Waga. Piar, w Inwentarzu swym Praw Pol-
skich, mówi: iakiby przypominano włożyć w nowe wyda-
ne Volumina Przywilejów Akademii; atoli takowej insercyi
Przywilejów Akademii; i w dawniejszych Voluminach nie
widziemy, lubo i tam anagouie się Konstytucya r. 1633. i
równie wspomina o inserowanych Przywilejach Akademii.
Przeprawszy tedy wszystkie zbiory tak dawniejsze iako
i nowiejsze, które pod ręką miałem, i analaktem w Her-
burcie fol. 292. Edycyi Lubelskiej, Edycyi zas dawniejs-
szej fol. 438. titt. Schola Cracoviensis insercya „Przywi-

leciw Akademii, lecz ta będać tylko na przed co do niektó-
rych punktów, zawierając w sobie pewne znaczne co do
Chronologii myłki, nie tak utwierdzić jako raczej w przy-
padku za kwestionowania w nie pewność podać mogłaby
meczona Przywileje. Wiedzieć albowiem można w Herbur-
cie Przywilej Władysława Jagetty r. 1400. którym On Sze-
le Powszechna, przez Maksimiana W³ założona w domu wybrzo-
lewski, w prowadzając Przywileje onejże potwierdza, a później,
Breve Urbana V do tegoż Władysława wydane meczona
Erekcya Akademii potwierdzające, gdy tymczasem Urban
V żył nie był kiedy Władysław Jagetta wstąpił na tron Pol-
ski, śmierć albowiem Urbana V nastąpiła w r. 1370. a Wła-
dysław Jagetta dopiero r. 1386. został Królem Polskim.
Jest prawda Breve Urbana V. o którym w Papierze prze-
jemnie o Przywilejach i Bullach Papieskich cytując
mówiłem, jako wiedzieć można na karcie 8. potwierdza-
jąc Erekcya Akademii, lecz to będać w r. 1364. wydane,
nie mogło być do Władysława, ale do Maksimiana W³
Inagruia się przywileje Akademii i w A. Wagi Inwen-
taryu fol. 6. Lecz Autor ten idąc w tym punkcie za Her-
burtem, równie takowe jako i pierwszy przykład myłki.
W Łalaszkowskim zdanym Przywilejom Akademii niewi-
działem; są tam inserowane Przywileje, lecz Miasta
Krakowa, chyba były w Inwentarzu jego którego pod-
ręka ni miałem. Przecia potwierdzające Przywileje A-
kademii Konstitucya jest r. 1635 Vol. 3. fol. 859. Czwar-
ta r. 1677 Vol. 5. fol. 378 lit. B. Akademica, kiedy zachowa-
jąc Akademia przy prawach i przywilejach, przez Kon-

ustytucje utwierdzonej wolną ją ab omnibus oneribus
deklarowano. Ze Studenci ratione tumeltów w Krakowie
in Criminalibus Jurisdictioni Regis in Civilibus Jurisdic-
tioni Rectoris subesse maia, oświeżono, r 1650 vol 4. fol. 334.
tit. Securitas Akademii Krakowskiej wszystkie przywileje
Approbowane i za 6000. kilka tysięcy złp. Dobro kupić
pozwolono, r 1685 Vol. 5. fol. 725. tit. Konsens Akademii.
Akademii Krak. dobro co wszelkich Hetmańskich Alpy-
gnacyi Łotwierkich excypowano, circa immunitates Legibus
descriptas one zachowano, r 1710 Vol. 6. fol. 192 tit. Aka-
demia. Też Akademia Krak. w swoich przywilejach za-
bezpieczono r 1736 vol. 6 fol. 590 ver 1. W statkach Kon-
wentach Augusta III^z zachowanie Przywilejów Akade-
mii umieszczone, vol. 6. fol. 630. §. Akademia Krakow-
ska. W czasie Konfederacyi i generalney koronnej r.
1764. Przywileje Akademii utwierdzone, fol. 86. tit. U-
twierdzenie. Też Konstytucye in Voluminibus Legum
umieszczone, Przywilejów Akademii tyczące się --

